

חודש כסלו

בימים אלו יצא לאור קונטרס לייט כסלו (קונטרס פז) הכולל מאמר ד"ה "אין ערוך לדך" ש"פ חיי שרה תרצ"ד (המשך ר"ה תרצ"ד), שיחת י"ט כסלו תש"ז — רשימת כ"ק אדמו"ר הכ"מ, ואת מכתב יו"ד כסלו ה'תש"י ע"ד הפצת לימוד דא"ח בין כל החוגים של אחינו בני ישראל שבלשון כ"ק אדמו"ר שליט"א בהקדמתו לקונטרס "ניתן . . . לחגיגת י"ט כסלו דאשתקד, ונדפס אז בקונטרס י"ט כסלו . . . ולגודל חשיבות אגרת הקודש זו בתור הוראה כללית של נשמה כללית אל כללות בני ישראל, וביחוד בימים אלו — נדפסה כאן עוד הפעם".

יום ו', עש"ק תולדות,
רי"ח כסלו ה'תש"א

כ"ק אדמו"ר שליט"א פונה בדבריו אל כאו"א מאנ"ש והת' שי' אשר "על שאלת הבעש"ט מתי יבוא — דייק המשיח בתשובתו . . . כאשר יפוצו מעינותיך חוצה . . . דורשים מאת כל אחד ואחד מאתנו: א) להפיץ ב) המעינות ג) גם חוצה ואי אפשר לכל זה אלא ע"י התקשרות שאינה פוסקת . . . התקשרות הולכת ומתחזקת עם הנשיא הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ מקור הפצת מעינות אלו בכל קצוי תבל".

בתפילתי שחרית עמד כ"ק אדמו"ר שליט"א ממזמור למנצח גו' השמים מספרים עד לאחרי ברוך שאמר.

ש"פ תולדות, ב' כסלו
ה'תש"א

כ"ק אדמו"ר שליט"א נוהג פעמים רבות בתפלתו — לאחוז בציציות שמלפניו.

בתקופה האחרונה נוהג הבעל קורא הת' דוד שי' רסקין לקרוא לכ"ק אדמו"ר שליט"א לתורה בכל יום ב' וה', ובשבת למנחה בנוסף על הרגיל בשבת בבוקר. הת' הנ"ל סיפר שהיו כאלו שערערו על נוהג זה וטענו שריבוי העליות הוא היפך הכבוד ואי"ז מתאים וכו', אולם כאשר סיפרו זאת לכ"ק אדמו"ר שליט"א שלל את הטענה".

הלילה בשעה 10:45 כשיצא כ"ק אדמו"ר שליט"א מחדרו, בדרכו לביתו, פגש בפתח "770" את מר מ.ג. והתענין במצבו בקשר לגיוס, וסיים: בודאי עוד נתראה ונשוחח בענין זה.

יום א', ג' כסלו
ה'תש"א

ד"ר זליגסון מספר שמצבו של הילד שהי' חולה קשה וקיבל את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א (במוצאי ש"פ בראשית) — הולך ומשתפר. הוא הוסיף שכ"ק אדמו"ר שליט"א סיפר לו שבזמן האחרון גילו תרופה חדשה לריפוי מחלה זו.

הת' שד"ב אלפרוביץ שי' סיפר שבימים אלו קיבל מברק מאביו באה"ק אשר אמו חלתה מאוד ולדעת כמה רופאים צריכה היא לעבור ניתוח קשה (במרה) ומבקש ממנו שיכנס לכ"ק אדמו"ר שליט"א לשאול אם לעשות את הניתוח. הוא ניגש להרב חדקוב שי' וסיפר לו את המעשה וביקש את רשותו להכנס לכ"ק אדמו"ר שליט"א. ענה לו הרב חדקוב שהיות שזהו ענין דחוף שיקיש על דלת כ"ק אדמו"ר שליט"א ויכנס. וכן עשה, ובהיכנסו מצא את כ"ק אדמו"ר שליט"א יושב ליד החלון ולבוש במעיל העליון (הקצר).

הוא הניח את המכתב על שולחנו הק'. הרבי שליט"א לקח את המכתב, קרא אותו, ואח"כ שאל: "וואס געדענקסטו פון די מאמע?" (הוא הבין שהכוונה — מה זוכר בנוגע להדברים שאמו היתה נזהרת לא לאכול, וענה: שזוכר שהיא הקפידה לא לאכול דברים מלוחים ודברים מטוגנים. כ"ק אדמו"ר שליט"א הביט שוב במכתב ואמר: "מיינ מיינונג איז — אז מ'זאל זיך ניט באווארפן מיט אפאראציעס, מ'זאל גיין פרעגן ביי אנדערע דאקטורים,

און מ'זאל זיי פאלגן". כ"ק אדמו"ר שליט"א שאל אותו עוה"פ "וואס געדענקסטו" כנ"ל והוא ענה עוה"פ כנ"ל, וכ"ק אדמו"ר שליט"א חזר שוב: "מייך מיינונג איז — אז מ'זאל זיך ניט ווארפן מיט אפארציעס".

הת' הנ"ל שלח מיד מברק לאה"ק והודיע את תשובת כ"ק אדמו"ר שליט"א. המאורע אירע ביום ראשון בשבוע, וביום שישי קיבל תשובה מאביו שהם העבירו את אמו לבית-רפואה אחר, והרופאים שם אומרים שזה נס ממש שלא עשתה ניתוח, כי היא לא היתה מסוגלת להחזיק מעמד ולהישאר בחיים.

כשסיפר זאת לכמה מזקני החסידים, גערו בו ואמרו לו שכשם שהלך לשאול את כ"ק אדמו"ר שליט"א בעת צרה, כן ילך מיד להודיע את כ"ק אדמו"ר שליט"א על הבשורה הטובה. והחליט שבלייל ש"ק לאחרי "קבלת שבת" יגש לכ"ק אדמו"ר שליט"א להודיע את הבשו"ט.

מיד אחרי התפלה, לפני שנכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א לחדרו הק', טרם שסגר את הדלת הבחין בו ופנה אליו, הוא אמר מיד "גוט שבת", אך עוד לפני שהספיק לומר מילה, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "נו, וואס? — מ'האט ניט געדארפט, מ'האט ניט געדארפט!" (=נו, לא הי צורך בניתוח!).

הלילה נכנס בחור ל"יחידות" וסיפר לכ"ק אדמו"ר שליט"א שעליו להתייצב ביום ה' לבדיקות רפואיות בצבא וביקש את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א. כ"ק אדמו"ר שליט"א ברכו והורה לו להקפיד לומר בכל יום את השיעור תהלים היומי, וכן את מזמור ע"א — המזמור של כ"ק אדמו"ר הכ"מ (ביום ה' התייצב הנ"ל בצבא ושוחרר).

הלילה נשאר כמה תמימים ללמוד בביהמ"ד אחרי סיום סדרי הישיבה. בשעה 10:30 נכנס לפתע כ"ק אדמו"ר שליט"א לביהמ"ד, והביט על התמימים הלומדים וחיך בשביעות רצון.

היום עלו החתנים התמימים שלום דובר אייכהורן וגרשון חנאוויץ שיחיו לתורה. אחרי התפלה התוועד כ"ק אדמו"ר שליט"א. להלן כמה נקודות משיחות הק', עם תיאור מפורט ממהלך התוועדות מיוחדת זו:

בשיחה הראשונה דיבר אודות המנהג שחתנים עולים לתורה בשבת שלפני החתונה, ואמר בשם כ"ק אדמו"ר הכ"מ שהטעם לזה הוא היות שלפני שבונים בית בישראל צריכים להתקשר עם התורה.

והסביר כ"ק אדמו"ר שליט"א שעפ"י המסופר בפרשתינו אודות יעקב אבינו מובן מדוע על החתן להתקשר דוקא עם תושב"כ באופן שקוראים רק את האותיות בלי שום הבנה והשגה (כבקריאת התורה) — כמו יעקב שכאשר הי' צריך ללכת לחרן לבנות בית בישראל הרי הדבר הראשון שעשה לפני שהלך למדינה חדשה ולסדר חיים חדש הי' "ויפגע במקום" — שעמד להתפלל, ולא הלך מיד לקנות חליפה, ללמוד את השפה, או ללמוד את מנהגי המדינה וכו'.

וכשהלך לישון אח"כ הקיף את ראשו באבנים — מפני שידע שכאשר הולכים להתעסק בעניי העולם במסחר וכיו"ב, צריכים לראות שהראש יהי' מונח בתורה ועבודה ושרק הידים יעסקו בפרנסה. ובמה הקיף את ראשו? באבנים! לומר לך שהערובה היחידה שעניי

יום ג', ה' כסלו ה'תשי"א

יום ד', ו' כסלו ה'תשי"א

ש"פ ויצא,

ט' כסלו,

יום הולדת

יום הילולא של

כ"ק אדמו"ר האמצעי

ה'תשי"א

1. הבא לקמן מיומנו של הרה"ח אלי' שי גרוס.

1'. מפי בעל המעשה שי'.

2. מפי בעל המעשה שי'.

2'. כמה פרטים מתיאור ההתוועדות ומהדברים שנאמרו בין השיחות הם מיומנו של הרה"ח אלי' שי גרוס.

העולם לא ישפיעו על האדם, היא שירגיש את עצמו כאבן, היינו שלא תהי' לו שום דעה משלו ורק יקיים בקבלת עול את השליחות שהוטלה עליו.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סיים את השיחה באמרו שכאשר מתנהגים בדרכו של יעקב זוכים שלא רק החומש והסידור בבית יהיו קדושים, אלא אפי' המזלגות והכפיות "והאבן הזאת", גם הם יהיו "בית אלקים".

ס אח"כ הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א שיאמרו לחיים ובפרט הבעלי עסק שיש להם קביעות ללמוד בחברותא פעם בשבוע.

ס השיחה השני' נסבה אודות "ט' כסלו" — יום ההולדת וההילולא של אדמו"ר האמצעי, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שבאם הי' אפשר עכשיו להכנס ליחידות לאדה"א ולהגיש לו פ"נ הרי ודאי שכל אחד הי' מיד עושה זאת... והרי כ"ק מו"ח אדמו"ר מסר פעם (בשם אביו) שכאשר לומדים מתורתו, ומשתתפים בהתוועדות חסידית ה"ז הפ"נ שמגישים לבעל ההילולא:

בהמשך לזה הציע כ"ק אדמו"ר שליט"א שהיות ועתה נמצאים אנו בהתוועדות חסידית (וכאשר כל אחד יבוא לביתו בודאי ילמד משהו בספריו של אדה"א) כדאי שישירו עכשיו את הניגון המיוחד לחסידי אדה"א "ניע זשוריצי חלאפצי", שתוכנו שכאשר נמצאים ב"דרך" — בגלות, ישנם "קרעטשמעס" תחנות שנעצרים בהם (להתפלל וללמוד), אלו הם "רבותינו נשיאינו", ועל כל אחד להשתדל לשהות מה שפחות ב"דרך", ולהיות כל הזמן רק אצל הרביים, שאצלם לא חסר כלום ויש את הכל בשלימות.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הדגיש שכהנ"ל אינו סותר ח"ו להתקשרות לכ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, כי הוא הלא כולל את כל הרביים שלפניו. וסיפר שכאשר ערכו את "קובץ שלשלת האור", דייקו לכתוב "אור" ולא "מאור" — כי ב"מאור" לא שייך שלשלת, כי הוא עצמו ולכן הכוונה היא שיתקשרו עתה ל"מאור" של אדה"א כפי שהוא כלול בכ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ].

כל הקהל החל לשיר את הניגון הנ"ל, אך שרו אותו קצת חלש, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "וואס עפעס נאר אויף יוצא זיין — זינגט לעבדיקער" והתחילו לנגן יותר חזק, וגם כ"ק אדמו"ר שליט"א בעצמו ניגן עם הקהל, ונענע בידו הק' שינגנו יותר חזק, והפסיק ואמר: "א ביסל לעבדיקער", וניגנו יותר חזק, ושוב הפסיק ואמר כנ"ל, והתחילו כולם לנגן חזק מאוד בהתעוררות גדולה.

ס כשסיימו לנגן אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שבפ"נ מבקשים מהרבי גם על ענינים גשמיים, ולמרות שאדה"ז כותב באגה"ק שזה שייך לנביאים, כבר דובר פעם שחסידיים לא נבהלים משום דבר, ובאם הרבי צריך להיות נביא הרי הוא גם נביא, ובלבד שיענה להם על בקשותיהם בגשמיות וברוחניות, וכך נהגו גם גדולי החסידיים של אדה"ז. וא"כ בודאי שהרבי משפיע ומברך את כאו"א, ובפרט את החסידיים שביתם יהי' בית יהודי חס ומואר. כ"ק אדמו"ר שליט"א הוסיף בהמשך להאמור, שעתה, לאחרי הכתוב באגה"ק, יודעים שהרבי הוא גם נביא:

ס בסיום ההתוועדות סיפר כ"ק אדמו"ר שליט"א שאדה"א התחיל לומר מאמרי חסידות עוד בימי אביו אדה"ז, וכבר אז הי' אומר בסגנון שלו באריכות הביאורים וכו', וכשסיפרו זאת לאביו אמר, "דור דור ודורשיו", הוא צריך לומר כך, ועל ידו יקויים ה"פוצו מעיינותיך חוצה".

[בהתוועדות השתתף יהודי המתקרב ליהדות שאינו מבין אידיש, וא' הת' שעמד לידו תירגם לו בשעת מעשה את השיחות לאנגלית].

אחרי ההתוועדות התקיימה "חזרה" בהשתתפות אנ"ש והת' שי'.

ב"ה, עשרה בכסלו, ה'תשי"א
ברוקלין

כבוד הרח"צ בנש"ק הו"ח אי"א נו"מ וכו'
מהר"י שלי"מ א'
ארמו"ר מ

שלום וברכה:

קרוב יום החשעה עשר בכסלו, יום ג' (לסדר אח אחי אנכי מבקש. זה"א קפ"ד, א) שהוכפל בו כי טוב, הוא יום ההילולא רבא של אדמו"ר הרב המגיד סמעזיטש - הלמידו הגדול וממלא מקומו של אדמו"ר הבעש"ט אשר אח מיסיחם אנו טוחים ולאורם אנו הולכים,

הוא יום גאולת אדמו"ר הזקן ונצחון תורה החסידות - תורה הבעש"ט - אשר בני ישראל יצאו ביד רמה.

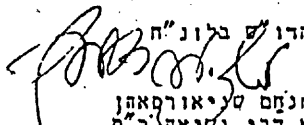
ידועה שאלה הבעש"ט למשיח: אימתי אחי מר וחשובת משיח צדקנו: בעה טיחסרם למודך ויחגלה בעולם ויסוצו מעינותיך חוצה, - כי זהו הקדמה והכנה לביאת המשיח.

מחוך קטומה לב לחוב הקדוש המוטל על כל ישראל וביחוד על מנהיגי ישראל בכלל ועל מנהיגי עדות החסידים בפרט, וזכות הגדולה שלהם להפיץ מעינות החסידות, כפי אשר הנחילו אותם לנו מורנו הבעש"ט ואחריו מורנו הרב המגיד ותלמידיהם נשיאי עדות החסידים -

הנני להציע בזה, לכ"קמ"ע אשר ביום הבהיר הזה הוא יום י"ט כסלו הבע"ל, או גם בשבתות טלפניו וטלאחריו - לסדר מסבות והחזעדות של כל אלה אשר הספיעו עליהם, אשר בהחזעדות אלו יתעוררו בפרט לעבודה בהפצת המעינות - מעינות תורה הבעש"ט תלמידיו ותלמידי תלמידיו - חוצה, ובכלל לקביעות עתים לחורה, שמירת המצוות בהירור, ואהבת רעים וזיכוך המדות ע"פ תורה החסידות.

וזכות נשיאינו, נשיאי ישראל, יגן עלינו כולנו, להצליח במילוי שליחותינו בעלמא דין.

ועינינו חוזינה בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, בעגלא דידן, אמן.

הדו"ש בלונ"ה

מנחם טעיאורמאן
חנא דבי נשיאתי כ"ק
אדמו"ר (מליובאוויטש) זקוקלה"ה
נבג"מ זי"ע הכ"מ.

770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N.Y.
U.S.A.

צילום ממכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א מיו"ד כסלו ה'תשי"א המופנה אל כל האדמו"רים מנהיגי עדות החסידים ובו הצעה ע"ד עריכת התוועדות דיי"ט כסלו.

מכתב לאדמורי"ם מאת כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש שליט"א

ב"ה עשרה בכסלו ה'תשי"א ברוקלין.
כבוד הרה"צ בנשי"ק הח"ח אי"א נו"מ וכו' כהרד"י שליט"א
שלום וברכה:
קרוב יום התשעה עשר בכסלו יום ג' (לסדר את אחי אנכי
מבקש. זח"א קפ"ד א) שהוספל בו כי טוב, הוא יום ההילולא רבא
של אדמו"ר הרב המגיד מליובאוויטש — תלמידו הגדול וממלא
מקומו של אדמו"ר הבעש"ט אשר את מישיבתו אני שותף ולאורם
אנו הולכים.

הוא יום גאולת אדמו"ר הזקן ונפתח תורת החסידות — תורת
הבעש"ט — אשר בני ישראל יצאו ביד רבה.
יודעה שאלת הבעש"ט למישיבתו איכתי אתי בר השבות משיח
צדקנו: בעת שימפרטם לפיך ויתגלה בעולם ויפריעו בעניני
תיך חיצונה. — כי זהו הקדמה חכמה לביאת המשיח.
בהיך תשובת לב לחיוב הקדוש הניבט על כל ישראל וביחוד
על כנהיגי ישראל בכלל ועל מנהיגי עדות החסידים בפרט וזכות
הגדולה שלהם להפיק בעינות החסידות. כפי אשר הנחילו אותם
לנו מירנו הבעש"ט ואחריו בורנו הרב. המגיד ותלמידיהם נשיאי
עדות החסידים.

הגני להציע בזה לכפ"ץ אשר ביים בהיך הזה הוא יום י"ט
כסלו הבע"ל או גם בשבתות שלפניו ושלאחריו — לסדר מסבית
והתועדות יכל כל אלה אשר השפעתו עליהם אשר בהתועדות אלו
יתעוררו בפרט לעבודה בהפצת המעיינות — מעיינות תורת הבעש"ט
הלבידו ותלמידיו הלבידו — תועה וכלל לקביעות עתים להורה
שמירה המצוות בהיורה, ואהבת רעים וויכיר המדות ע"פ תורת החי
סיגנת.

וזכות נשיאינו נשיאי ישראל יגן עלינו ויגלונו להצליח במילוי
שלחותינו בעלמא דיך.
רעיונו החיונה בביאת משיח צדקנו בטהרה בישינו בעלמא דיך,
אמן.

הדו"ש בלוגיח
מנחם שניאורסאהן

התג דמי נשיאה כ"ק אדמו"ר (מליובאוויטש) זקוקלה"ה
נבגי"מ זי"ץ הכ"ט

770 Eastern Parkway, Brooklyn
13, N. Y., U. S. A.

המכתב לאדמורי"ם הנ"ל כפי
שפורסם ע"י אחד מאנ"ש
באה"ק בעיתון "הצופה" י"ז
כסלו ה'תשי"א. במודעה זו
כבר מופיע התואר "כ"ק"
האדמו"ר מליובאוויטש
שליט"א! למרות שבניו
יארק עדיין לא העיזו
החסידים לכתוב כך בעיתונות,
משום שזה עוד לא אושר אז
באופן רשמי ע"י כ"ק אדמו"ר
שליט"א.

הרבנית הצדקנית
מרת חי' מושקא ג"ע
שניאורסאהן

אשתו של — יבלחט"א — כ"ק אדמו"ר שליט"א
כ"ה אדר התרס"א — כ"ב שבט ה'תשמ"ח

התמונה צולמה יו"ד אדר ה'תש"ט

חלקה של הרבנית

חסידים מספרים שלאחרי ההסתלקות כאשר כ"ק אדמו"ר שליט"א סירב בכל התוקף להפצרותיהם של זקני החסידים לקבל את הנשיאות - מי שלבסוף השפעתה היתה מכרעת היתה הרבנית ג"ע, שעם כל צניעותה וענוותנותה והקרבת הגדול שנכפה עליה, היא שהתבטאה בנחישות...

(מפי הרב יוסף שי' וויינברג)

יום א', יו"ד כסלו
יום גאולת
כ"ק אדמו"ר האמצעי,
ה'תשי"א

לקראת י"ט כסלו שלח היום כ"ק אדמו"ר שליט"א מכתב כללי: "אל אני"ש, ואל כל חובבי תורה אשר בכל אתר ואתר" ובו מעורר אודות ענין הפצת המעיינות חוצה, ומבאר באריכות את ג' התיבות "יפוצו מעינותיך חוצה" (ראה צילום). את המכתב מסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה הלשון:

"וזכות ההשתדלות בהפצת המעיינות חוצה תמשיך ותהי' כלי לקבל ברכות כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ אשר ברך את כל אחד מאתנו — לי"ט כסלו אשר קודם ההסתלקות, ובטח מברך גם עתה לי"ט כסלו דשנה זו, באמירה לנוכח: "תתברכו מהשי"ת בשנה טובה בלימוד והפצת החסידות. . ואתם וב"ב וכל הנלוים אליכם תתברכו כולכם בכל הדרוש לכם בגשם וברוח".

יום ג', י"ב כסלו
ה'תשי"א

היום יצא לאור רשימת דברים מהתוועדות דש"פ לך לך.
בימים אלו שלח כ"ק אדמו"ר שליט"א מכתב הנושא את התאריך יו"ד כסלו ה'תשי"א, אל כל האדמו"רים ומנהיגי חסידות הכללית ברחבי תבל, ותוכנו הצעה לנצל את י"ט כסלו — יום הילולא דהרב המגיד ממעזריטש, ויום גאולת אדמו"ר הזקן ונצחון תורת החסידות — לעריכת מסיבות והתוועדויות ביום י"ט כסלו הבע"ל, או גם שבתות שלפניו ושלאחריו, אשר בהם יתעוררו להפצת מעינות תורת הבעש"ט תלמידיו ותלמידי תלמידיו — חוצה, אשר כמענה משיח צדקינו להבעש"ט יפוצו מעינותיך חוצה הוא הקדמה והכנה לביאת המשיח (ראה צילום).

יום ד', י"ג כסלו
ה'תשי"א

הלילה: בשעה 10:00 ערך ר' יעקב ליפסקער שי' "אפשערעניש" לבנו, במעמד כ"ק אדמו"ר שליט"א, בחדרו של כ"ק אדמו"ר הכ"מ. כ"ק אדמו"ר שליט"א גזז קצת שערות מעל הפאה הימנית ואמר: כשגוזזים את השערות נוהגים להשאיר פאות משום חינוך, והוסיף: כל מנהג מבואר גם עפ"י חסידות (ולא ביאר את הדברים). וסיים בברכה שההורים יזכו לגדלו לתורה ולחופה ולמע"ט, ושיגדל חסיד ירא שמים ולמדן.

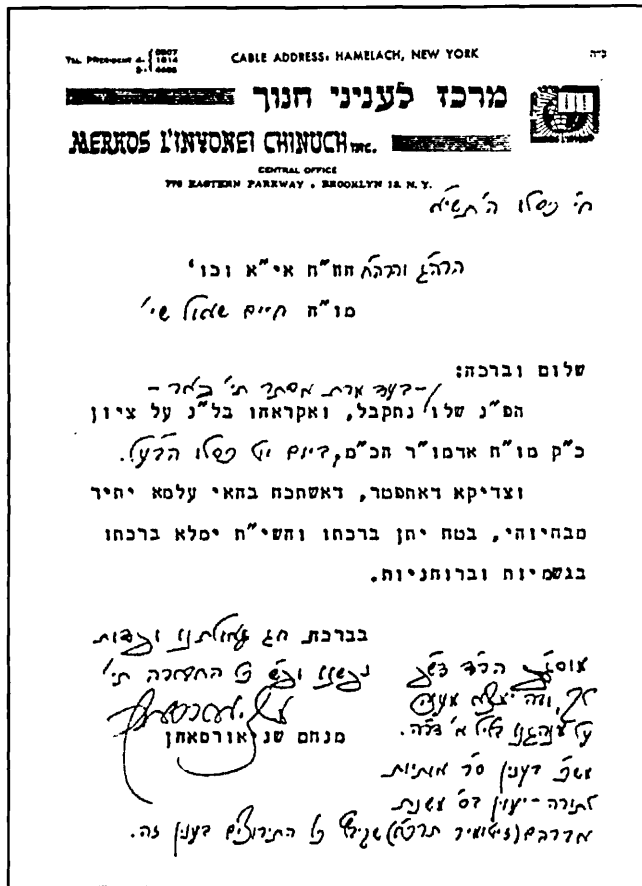
הלילה: חזר החתן הת' צבי צאלער שי' לפאריז, שם תערך חתונתו והוא יכהן במשרה רבנית שם. חבריו התמימים נסעו ללוותו לנמל, ובבית הנתיבות ערכו התוועדות חסידית, חזרו דא"ח, ניגנו ואמרו לחיים.

הלילה: הלך כ"ק אדמו"ר שליט"א לביתו בשעה 12:45, בלויית הרב חדקוב, כדרכו מידי לילה. בהלכו בדרך פגש את התמימים אלי' גרוס ויוסף רייצעס שיחיו ושאל אותם מהיכן הם באים כעת? וענו שהם ליוו את מר ש.מ. לביתו מפני שהנ"ל מאוד שבור ברוחו. כ"ק אדמו"ר שליט"א: הוא מתגורר ברחוב זה? וענו בחיוב. כ"ק אדמו"ר שליט"א התענין אצל הת' יוסף רייצעס מה למד הערב בסדר חסידות עם מר ש.מ. וענה שלמד את המכתב דכ"ק אדמו"ר הכ"מ לחתנו הרמ"מ הכהן שנדפס זה עתה (בקונטרס פ"ו). כ"ק אדמו"ר שליט"א התענין אם ש.מ. שומר את סדרי הישיבה ומדוע הוא שבור ברוחו, הם שתקו ולא ענו. כ"ק אדמו"ר שליט"א סיים "ערב טוב" והלך לביתו.

יום ה', י"ד כסלו,
יום החתונה של כ"ק
אדמו"ר שליט"א עם
(יבחל"ח) הרבנית
הצדקנית מרת חי'
מושקא (ע"ה)
ה'תשי"א

2. ולהעיר ש"מכתב כללי" זה שצילמו מופיע לעיל בפנים הספר נשמט לגמרי מהאגרות קודש (ח"ד) דשנת תשי"א:

3. יש לציין את המסופר שכאשר הגיע המכתב לביתו של האדמו"ר הרה"צ רבי אהרן מבעלז זצ"ל העיר משמשו הרב שלום פויגל ז"ל על כך שמעורר גדולים על הפצת המעיינות, אמר לו רבו: "שלום, שלום, חזור בד, אתה משחק באש" (מפי כמה מאנ"ש ששמעו מהרב פויגל בעצמו).

צילום ממכתב כללי-פרטי המופנה להרה"ח ר' חיים שאול ע"ה ברוק מח"י כסלו ה'תשי"א.

הת"י יהודה ליב שי' גרונר הכריז בביהמ"ד — בשם כ"ק אד"ש — שימסרו היום במזכירות את רשימת השמות של ה"מנין" יהודים שקרבו כהכנה לייט כסלו ובהמשך לההוראה דש"פ בראשית).

יום ב',
י"ח כסלו ה'תשי"א

בימים אלו כתב כ"ק אד"ש מכתב אל המשתתפים באסיפה להחזקת המוסדות מל"ח, מחנ"י וקה"ת. במכתב מאריך כ"ק אד"ש עד כמה היו מוסדות אלו יקרים אצל כ"ק אדמו"ר הכ"מ שהי' מתענין בכל פרט ופרט, ואת כל מימון ההוצאות היו מקבלים מכ"ק אדמו"ר הכ"מ בעצמו שהי' דואג באופן אישי להחזקת המוסדות הנ"ל, ומטעם זה לא נעשו אף פעם מגביות וכו', ואילו מההסתלקות נפסקה ההכנסה, ולכן מוטל על כאו"א מהמקושרים אליו לדאוג מיד עבור קיום המוסדות מל"ח, מחנ"י וקה"ת.

במכתב כללי-פרטי שנשלח היום לרבים מאנ"ש והת' במענה על מכתביהם כותב כ"ק אד"ש: "הפ"נ שלו נתקבל, ואקראחו בל"ג על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, ביום ייט כסלו הבע"ל וצדיקא דאתפטר, דאשתכח בהאי עלמא יתיר מבחייה, בטח יתן ברכתו והשי"ת ימלא ברכתו בגשמיות וברוחניותו".
כ"ק אד"ש חותם את מכתבו "בברכת חג גאולתנו ופדות נפשנו ופ"ש כל החבורה תי"י".

ליל חג הגאולה
י"ט כסלו התשי"א

לקראת י"ט כסלו, חג גאולתנו ופדות נפשינו, ה'תשי"א — הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלוח מברק לכללות אנ"ש שי' בכל מרחבי תבל, וזלה"ק: בקשתי מאנ"ש להתוועד ביט"כ ובנר החמישי הבע"ל בהשתדלות לצרף גם שלא מאנ"ש ולסדר הפצת מעינות דא"ח חוצה. בברכת הצלחה, מ.ש.

יום ג', חג הגאולה
י"ט כסלו התשי"א

היום מסרו כולם פ"נים לכ"ק אדמו"ר שליט"א, טרם נסיעתו ל"אהל". כ"ק אדמו"ר שליט"א נסע ל"אהל" בשעה 12:30 ועמו כל אנ"ש והת' שי'. כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר מעט מנוסח ה"מענה לשון", ואח"כ החל לקרוא פ"נים. כ"ק אדמו"ר שליט"א עמד במשך שעות רבות בקור העז וקרא פ"נים, ומפעם לפעם כשהקור התגבר חכך את ידיו הק' זו בזו. כ"ק אדמו"ר שליט"א חזר מה"אהל" בשעה 4:15, דקות ספורות לפני השקיעה.

אחרי תפלת ערבית נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א לחדר האוכל שבו הי' כ"ק אדמו"ר הכ"מ מתוועד, וישב במקומו הקבוע בשולחנו של כ"ק אדמו"ר הכ"מ. מסביב לשולחן הסבו הרש"ג [ע"ה], וזקני ורבני החסידים כמו הרב שמואל לויטין, הרב אלי' סימפסאן, הרב ישראל דזייקאבסאן, הרב ניסן טלושקין, ועוד, ומסביב עמדו אנ"ש והת' שי'. לפני כ"ק אדמו"ר שליט"א הי' מונח משקה, מזונות ופירות. כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר "לחיים" וכן ענה "לחיים ולברכה" לכל הקהל. אח"כ ניגנו את הניגון ד' בבות (בניצוחו של המנגן הרב שמואל זלמנוב). כ"ק אדמו"ר שליט"א הביט בעת הניגון, לעבר מְקומו של כ"ק אדמו"ר הכ"מ ודמעות עמדו בעיניו, ולזמן מה עצם את עיניו הק'. במשך כל זמן ישיבתו בשולחן, לא דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א מאומה כדרכו בעת ישיבתו לפני כ"ק אדמו"ר הכ"מ בחיים חיותו בעלמא דין.

מידי' לאחרי תפלת ערבית החל קהל גדול לנהור ל"770" להתוועדות כ"ק אדמו"ר שליט"א. על קירות ביהמ"ד הותקנו רמקולים כדי שכל הקהל העצום יוכל לשמוע את דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א. בביהמ"ד שררה צפיפות נוראה, לא היתה פינה שלא היתה מנוצלת, עמדו על השולחנות, על הספסלים, על החלונות ועל כל דבר שהי' ניתן להיתלות עליו. בהתוועדות נכחו למעלה מ-600 איש. ומספרים שמאז בואו של כ"ק אדמו"ר הכ"מ לארה"ב לא הי' קהל כזה ב"770". בשעה 8:00 נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א להתוועדות. להלן כמה נקודות משיחות הק' עם תיאור מפורט ממהלך ההתוועדות המרשימה והמרגשת:

4. מענין לענין ובאותו ענין - הרב דובער שי' יוניק מציין שבדרך כלל הי' כ"ק אדמו"ר שליט"א נוהג בחורף, בהלכו ברחוב, ללבוש כפפות (חומות).
5. כמה פרטים מהבא לקמן הם עפ"י יומנו של הרה"ח אלי' שי' גרוס ומכתבי הרה"ח יהודה ליב שי' גרונו.

בתחילת ההתוועדות החל כ"ק אדמו"ר שליט"א לדבר אודות שני הענינים שנתחדשו ביי"ט כסלו — שלכאו"א מבני ישראל מותר ללמוד את תורת החסידות, ושהחסידות נתלבשה בשכל אנושי. וסיפר את הידוע שכאשר אדה"ז הי' במאסר באו אליו רבותיו המגיד והבעש"ט — כ"ק אדמו"ר שליט"א העיר שהם באו מלובשים בגוף, וסיפר שפעם ביקר כ"ק מו"ח אדמו"ר ב"פעטראפאוולסקין קרעפוסט" — בית האסורים שכ"ק אדה"ז הי' בו ושאלו אביו (אדמו"ר מהורש"ב נ"ע) באם יש מקום בחדר לשלשה אנשים... ומכאן מוכח שבאו מלובשים בגופותיהם — שאל אותם אדה"ז מהי הסיבה למאסרו, וענו לו שישנו קטרוג בשמים ע"ז שמגלה חסידות ברבים, ושאל האם להפסיק זאת, וענו לו מכיון שכבר התחלת תמשיך הלאה.

ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שלאחר ש"דידן נצח", ששיטתו של אדה"ז ניצחה בביי"ד של מעלה, מוטלת החובה על כל יהודי ללמוד חסידות.

בשיחה השני' התייחס כ"ק אדמו"ר שליט"א אל ה"בני תורה" הטוענים שחבל על הזמן ללמוד חסידות, כי באותו הזמן אפשר ללמוד הרבה נגלה ולחדש חידושים וכו', והסביר

אזויא וויא עם איז פראנען די

אזויא וויא עם איז פראנען די

מעשה אז דער אלטער רבי זייענדיק איז

בעסאן אויף ניגלאייען

עשרות שנים קדומו (שיאא מהם ט"ש ע" - פ"ג)

קטע משיחת כ"ף מנחם אב ה'תש"י, עם ההגהות שהוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א בגוף כ"ק על הגליון (הגהה ראשונה) - בו מספר כ"ק אדמו"ר שליט"א על ה"מבט" שנתן כ"ק אדה"ז ב"צאר ניקאליי" בהיותו ילד.

בארוכה שרק ע"י "חסידות" שנמשלה ל"מעין" אפשר ללמוד תורה לשמה, בטהרה וכו'. ולאמיתו של דבר לימוד החסידות יוסיף חשק והבנה גם בנגלה דתורה.

השיחה השלישית נסבה אודות התקשרות לכ"ק מו"ח אדמו"ר, שישנם כאלו המחלקים בין הרביים וחוקרים מי יותר גדול וכו' — והאמת היא שאין שום חילוק כי "ממלא מקום" פירושו שהוא ממלא את כל המקום בכל הפרטים, וענינו של רבי הוא גם "מלך" וגם "רבי" כמו משיח, אלא שאצל כ"ק מו"ח אדמו"ר ניתוסף גם הענין דיפוצו מעינותיך חוצה, שלא הי' בדורות הקודמים, כמו שהוא בדורינו לפני בוא המשיח.

בהמשך השיחה הציע כ"ק אדמו"ר שליט"א שלש הצעות — כהכנה ליום היא"צ (וי"ד שבט):

א) ללמוד חמשה פרקי משניות — כנגד נרנח"י — עד היאצ"ט לבע"פ או בפנים, עם ריבוי מפרשים או קצת מפרשים, ועי"ז יהי חיזוק בהתקשרות לכ"ק מו"ח אדמו"ר בנפש רוח ונשמה חי' יחידה של כאו"א (והוסיף, שזוהי הצעה של ר' משה פנחס הכהן כץ שי' — וכל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, ובמילא עי"ז יקרבו את הגאולה).

כ"ק אדמו"ר שליט"א הפסיק, וצוה לחלק את המשניות, וכשסיימו לחלק אמר: אלו שעדיין לא לקחו ע"ע ללמוד משניות, יחלקו מחר עוה"פ עבורם, ובודאי שלא יהי צורך להזכיר לכאו"א שיסיים זאת עד ליאצ"ט, שהרי כולם קיבלו זאת ע"ע בחביבות, וכל מצוה שקיבלו בחביבות אפי' גזירת המלכות לא יכולה לבטל זאת.

ב) להיות בקי במאמר ד"ה באתי לגני שכ"ק מו"ח אדמו"ר הו"ל ליום ההסתלקות שלו כדי שיהי מן המוכן להרהר בו מזמן לזמן, ובמיוחד כאשר נמצא במבוכה או שישנם ספיקות או ש"פגע בדך מנוול זה" וכו', יחשוב אז בהמאמר (בכולו או במקצתו), ובנוסף ע"ז — גם בשאר הזמן כשאינו מהרהר בהמאמר, הנה עצם הדבר שהמאמר חקוק בזכרונו, ע"ז הוא בהתקשרות תמידית עם הרבי, כי בתורתו "האט זיך דער רבי אפגעגעבן צו חסידים", וסיפר שאחד שאל פעם את הרבי במכתב שמאחר שהוא לא ראה אותו — והי' נדמה לו שגם הרבי לא ראה אותו — במה תהי' ההתקשרות? ענה לו הרבי שההתקשרות היא ע"י לימוד תורתו, ושמירת התקנות, ולא כתב לו שיתקשר ע"י מופתים, או ע"י שיבוא לראותו וכיו"ב.

ג) נתינה לצדקה, בכל יום, עד היאצ"ט, ולכוון בעת הנתינה שזוהי מצות הקב"ה, ובודאי יועיל להתקשרות.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סיים שע"י קיום ג' הצעות הנ"ל, שהם כנגד ג' עמודים שעליהם העולם עומד, לימוד משניות — תורה, לימוד המאמר — תורה עבודה וגמ"ח עם נפשו, צדקה — גמ"ח, ויכלו לעלות — נשמות בגופים — יחד עם כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, בכל העליות שהוא עולה, שהרי "רועי ישראל לא יפרדו מעל צאן מרעיתם" ו"הוי' יראה ללבב" — שמקיימים את ההצעות הנ"ל בלבב שלם ובנפש חפצה, ואז אפשר לקוות שבכל יום ויום יבוא הרבי, נשמה בגוף, ויוציא אותנו מהגלות, וכפי שמשיח אמר לריב"ל "היום — אם בקולו תשמעו", במהרה בימינו אמן.

כ"ק אדמו"ר שליט"א "הדרן" על הש"ס בקשר עם הש"ס משניות שחילקו, ובסיום ההדרן קישר זאת עם התחלת הש"ס וביאר את המשנה הראשונה במסכת ברכות בענין הקטר חלבים ואברים עפ"י נגלה, ואת ההוראה מזה בעבודת ה' — שה"חלב" אצל "בני תורה" הוא — כאשר לומד ומבין ענין מסויים לעומקו יש לו מזה הנאה, ועליו להקטיר את ה"חלב" "כליל לה", שכאשר מחדש סברא יפה מאוד ונהנה ממנה, ומוצא שישנו "רשי" או "רשב"א" שאומרים להיפך, עליו לבטל את סברתו, גם אם עפ"י שכלו היא הסברא הכי יפה ואפשר לתרץ עפ"י הרבה קושיות בש"ס, כי אנו אין לנו אלא מש"נ בש"ס ופוסקים עד השו"ע.

בקשר לכך סיפר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שראש ישיבה מסוים התלונן בפניו פעם באמרו: וכי הוא אשם שנוול ארבע מאות שנה יותר מאוחר? והרי אם הי' נולד בזמנם הי' בודאי מה"ראשונים" או מראשוני ה"אחרונים", וכי זו היא אשמתו שהמלאך הי' עצל, והוציא את נשמתו מ"אוצר הנשמות", ארבע מאות שנה יותר מאוחר?...

כ"ק אדמו"ר שליט"א את ה"הצעה" שהציע בהתוועדות ש"פ בראשית ש.ז. שכ"א יפעל על "מנין יהודים" במחדו"מ, עד ל"ט כסלו, ואמר שהרבה הצליחו בעז"ה לארגן "מנין" עד ל"ט כסלו, והרבה הספיקו לפעול רק על חלק ועדיין לא השלימו "מנין", והרבה עדיין לא התחילו לעסוק בזה כלל, ואמר "עס איז ניטא קיין פארפאלן" ויכולים להשלים את ה"מנין" הנ"ל עד ליום היאצ"ט יו"ד שבט, וסיים באמרו "וואס פריער איז בעסער".

כ"ק אדמו"ר שליט"א בסיפור שכאשר כ"ק מו"ח אדמו"ר קיבל את הנשיאות מאביו — אדמו"ר נ"ע — ביקש ממנו שזה יהי' בחסד וברחמים, והוסיף, שהרבי אמר פעם שרבותינו נתנו את הכל, ועל החסידים רק לעשות "כלים" לברכות שיומשכו למטה בבני חיי ומזוני רויחא, וה"כלי" הוא ענין השלום. וביאר באריכות וכהמשך ל"הדרן" הנאמר בסיום הש"ס ש"לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה אלא השלום" — ש"שלום" ענינו בלי גבול המחבר ב' הפכים.

□ כ"ק אדמו"ר שליט"א סיים את השיחה באמרו, שינגנו עתה את הניגון "ניע זשוריצי חלאפצי", שנתבאר לעיל (בש"פ ויצא, ט' כסלו) ובשעת מעשה יתקשרו עם הרבי ועי"ז יומשכו כל ההשפעות.

כל הקהל התחיל לנגן את הניגון הנ"ל, וכ"ק אדמו"ר שליט"א הניף את ידיו הק' בעוז להגברת השמחה, לפתע הפסיק כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן, כל הקהל השתתק. ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, כל נברא הוא מוגבל, כי הוא מוגדר בהגדרות הגוף, והעצה היחידה לבטל

כ"ק אדמו"ר שליט"א מעודד בידו הק' את השירה בהתוועדות י"ט כסלו ה'תשי"א.

את ההגבלות הוא ע"י השמחה, כי שמחה פורצת גדר, ולכן שינגנו את הניגון בשמחה גדולה במאוד, ובעת הניגון יהרהר כ"א בלבו שע"ז יתבטלו כל ההעלמות וההגבלות ויתקשר לרבי. כ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל לנגן בעצמו עוה"פ "ניע זשוריצי חלאפצי", וכל הקהל ניגנו עמו בשמחה גדולה, ולפתע נעמד כ"ק אדמו"ר שליט"א מלא קומתו ורקד על מקומו, במשך כחמש עשרה דקות! אין מילים לתאר את ההתרגשות הקדושה ואת השמחה הגדולה שאחזה בקהל באותם רגעים גדולים. בשמחה נסחפו גם כמה יהודים שלע"ע אינם שומרים תומ"צ שרקדו בכל כוחם. אחרי ההתוועדות סיפרו מכיריהם שרקדו זה שינה את מהלך חייהם מן הקצה אל הקצה.

□ בשיחה השביעית אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שעתה נעשה הפסק מה עד להתוועדות הבאה, אמנם בטרם שאסיים ברצוני לבאר ענין נוסף, וביאר בארוכה את אגה"ק של אדה"ז אודות י"ט כסלו שבו הוא כותב "הפליא והגדיל ה' לעשות בארץ", והסביר שכל הניסים הכי גדולים צריכים להיות כאן למטה בארץ.

וסיים את ההתוועדות, שצריכים להתמסר לגמרי לרבי, והוא כבר ידאג לכל הנצרך, ובאם יוצרכו לענייני השגח"פ, או לניסים בגלוי, או אפילו לניסים למעלה מן הטבע לגמרי הרי בודאי שהרבי ידאג שגם זה יהי', והעיקר הוא שיתמסרו אליו לגמרי מכל וכל. ההתוועדות הסתיימה בשעה 12:30 בלילה. בשירת "כי בשמחה" יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א מביהמ"ד. וכל הקהל המשיך לרקוד בשמחה עצומה במשך זמן רב אחר כך.

יום ד', כ' כסלו
ה'תש"א

הערבי בזמן סדר חסידות התקיימה התוועדות של התמימים בפנימי של הישיבה (בהסכמתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א). בין המשתתפים בהתוועדות היו הרב משה דובינסקי, התמימים: יואל כהן, דוד רסקין, נתן (בר"מ) גורארי, שלום מרוזוב, משה לברטוב, דובער יוניק, משה גראנער, יוסף רייצעס, ישראל גורדון, אלי גרוס שיחיו ועוד רבים מהתמימים. כולם היו בשמחה גדולה מהגילויים שהיו אתמול בהתוועדות כ"ק אדמו"ר שליט"א, וחזרו על השיחות וכו', ודיברו אודות התקשרות לכ"ק אדמו"ר שליט"א, ובשעה 11:00 בלילה הלכו בריקודים לעבר "770" ורקדו עם הניגון "ניע זשוריצי חלאפצי" שכ"ק אדמו"ר שליט"א רקד בו אתמול בהתוועדות.

בשעה 12:15 הלך כ"ק אדמו"ר שליט"א לביתו, בלווית הרב חדקוב, כמנהגו בכל לילה.

ש"פ וישב, כ"ג כסלו,
מבה"ח טבת ה'תש"א

היום עלה לתורה החתן הת' דוד משה ליבערמאן שי'. אחרי התפלה התקיימה התוועדות דכ"ק אדמו"ר שליט"א. להלן כמה נקודות שנאמרו בהתוועדות".

ס בתחלת ההתוועדות דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות הקביעות דשנה זו ששבת מברכים טבת חל בין י"ט כסלו לחנוכה (כברוב השנים), וכן שבשבת זו ישנם כמה "אידישע שמחות" — שהרי הכל בהשגח"פ.

ס ביאר את הנאמר בחז"ל אודות יום השבת ש"מיני מתברכין כולחו יומין", ואמר כי מה"אור החיים" משמע שהפירוש בזה הוא שכל ימי השבוע מתברכים מיום השבת שלפניו, ולפ"ז נמצא שהשבת מברכת את ראש חודש טבת — הכולל את כל ימי החודש.

וביאר שענינו של חודש טבת הוא כלשון חז"ל "הגוף נהנה מן הגוף", וכפי שדובר לעיל (בהתוועדות ש"פ חיי שרה, מבה"ח כסלו) שהתורה ומצוות נתנו דוקא לנשמות בגופים, ואת הכח שה"גוף" יוכל לקיים תומ"צ הוא מקבל מה"נשמה". וכיצד צריך הגוף לעבוד את ה' מלמד חודש טבת שהגוף צריך להנות, וכתורת הבעש"ט עה"פ עזוב תעזוב עמו, שאסור לשבור את הגוף בתעניות וסיגופים.

ואפילו בחודש טבת שאז התקופה הכי "קרה" בשנה שמורה על הלעו"ז (בניגוד לחודש תמוז שאז הוא תוקף החמימות המורה על קדושה) גם אז אסור לשבור את הגוף, וצריך שגם הוא יעבוד את השי"ת באופן של הנאה — עזוב תעזוב עמו.

ס בהמשך לדברים אלו ביאר כ"ק אדמו"ר שליט"א שזו היתה טענת לבן ליעקב "הבנים בני והבנות בנותי" — מילא אתה יהודי זקן תתנהג איך שאתה רוצה, אבל מה אתה רוצה מהילדים? אתה גורם להם שלא יוכלו אח"כ להשתלב בעולם!!

6. ראה לעיל בארוכה בהתוועדות ש"ק מבה"ח תמוז התשי"א.

תמונה נדירה בה נראה כ"ק אדמו"ר שליט"א צועד לעבר מקום ה"חופה" ל"סידור קידושין" בחתונת א' מאנ"ש שי' בשנים הראשונות לנשיאותו.

וזוהי ההוראה שכדי לפעול על הבנים והבנות שיהיו כדבעי, ואפילו על "הצאן צאני", על הענינים הגשמיים, אי אפשר להיות "מופשט" מעניני העולם, ולהיות למעלה מ"עשרה טפחים", "און דער עולם הזה וועט זיך שפאצירן ווי ער וועט וועלן", אלא עליו להתייגע, ולא לישון בלילות עד שיפעל על הילדים שיהיו "בני יעקב".

ס בהמשך השיחה הוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א שאותו הדבר הוא בקשר לענין הנישואין ולימוד התורה, שלכאור' נראים הם כסותרים זה לזה — אך האמת היא שמכיון שתובעים מיהודי את שני הענינים הרי בודאי שביכולתו לקיימם, שגם לאחרי הנישואין יוכל לקיים "והגית בו יומם ולילה". והוסיף שבמיוחד הדברים אמורים לאלו שהרבי רצה שיהיו ב"אהלה של תורה" — והרי רצונו של הרבי בודאי יקויים — שהם בודאי יכולים ללמוד תורה גם לאחרי הנישואין.

ואף שיש לו "קושיא" מה יהי עם פרנסה? עליו לדעת שה"תירוץ" הוא — "מאין יבוא עזרי", היינו דכאשר יבטל את שכלו, ויקיים את רצונו של הרבי בקב"ע — "אין", הנה אז ידאג לו הרבי שהקב"ה יתן לו גם בגשמיות. איך ומתי — זה לא ענינו, עליו רק לקיים את

רצונו של הרבי ואז יושפע לו בגשמיות וברוחניות.

ס בהמשך ההתוועדות דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א — בפעם הראשונה — ברמז אודות ענין הנשיאות! כ"ק אדמו"ר שליט"א התייחס ללשון הגמרא "מילתא דרבנן, עבדינן בה עובדא", ואמר שכאשר מקבלים הוראה מ"רבי" צריכים מיד ללכת ולקיים זאת ולא לעשות שום "ישוב הדעת" לפני"ז. אם הוא רוצה להבין זאת גם בשכלו, יכול הוא לשבת ולהתייגע עד שיבין זאת, אך אין לזה משמעות ביחס לקיום ההוראה בפועל. ואף אם הוא טוען שבסופו של דבר בודאי יקיים את הציווי של הרבי, אבל קודם הוא רוצה להסביר זאת לעצמו, לכלה, למחותנים משני הצדדים, ואח"כ יעשה את אשר ציוו עליו... הנה לא זו הדרך, אלא צריך לקיים את ההוראה של הרבי מבלי לעשות שום "ישוב הדעת"! והרי סו"ס רצונו של הרבי בודאי יקויים!

וסיפר בשם כ"ק אדמו"ר הכ"מ סיפור ארוך אודות שני חסידים של אדה"ז שהיו שונים בעבודתם, אחד התחיל מה"פועל ממש" ואח"כ ניסה להבין, ואילו השני ניסה קודם להבין ואח"כ קיים בפועל. פעם שלח אדה"ז אליהם שליח שיבקש מהם כסף עבור צדקת אה"ק, אחד קיים מיד את ההוראה, ואילו השני חיכה עד שישע לאדה"ז ויכנס אליו לשאול אותו פרטים בענין, והרי א"א להכנס מיד ל"יחידות" צריכים קודם ללכת למקוה, ועד שנותנים רשות להכנס וכו' ובסופו של דבר זה שקיים מיד את ההוראה הציל את כל רכושו ואילו השני בקושי ניצל על נפשו כו' (ראה את הסיפור בשלימותו בקונטרס עז (סה"מ תש"י ע' 193)).

וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א, שכמו"כ בענינינו, הוא אכן יקיים את ההוראה שנתנו לו אבל קודם הוא רוצה שזה יעבור את כל עשר כוחות הנפש שלו, של הכלה, והמחותנים, וכזה יעבור את התהליך של כל המאה כוחות, "וועט ער גיין אין וואסער, און ווארטן דריי טעג ביז ראביי חדקוב וועט אים אריין לאזן איבער פרעגן... דארפן דארף זיין אז מ'דארף גאר ניט טראכטן, וואס יעמאלט איז — "מאין יבוא עזרי" (=) הוא ילך למקוה וימתין שלשה ימים עד שהרב חדקוב יתן לו רשות להכנס כדי לשאול עוד הפעם! אלא מה שצריך להיות שלא יהרהר כלום שאז יקויים "מאין יבוא עזרי".

כשאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א את המלים הללו, אחזה התרגשות של שמחה בכל הקהל, כי בדברים אלו הודה בעצם כ"ק אדמו"ר שליט"א (אם כי ברמז) שקיבל על עצמו את עול הנשיאות בשלימות ובאופן רשמי וכו'.

ס בשיחה האחרונה דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א שכאו"א צריך להשפיע על הסביבה שלו, וכאשר רואים ברחוב חנות פתוחה בשבת צריך לגשת לבעל החנות ולהשפיע עליו שיסגור את החנות בשבת. ואין לטעון מדוע עלי לעסוק בזה, הרי ישנו רב, שוחט, ומלמד שזהו תפקידם ומקבלים ע"ז כסף ובמילא שהם ידאגו לזה... ומה זה נוגע לני או שטוען שבאם הוא ילך לדבר עם הבע"ב לא תהי' לזה שום השפעה והוא רק יראה בעיניו כ"בטלן", ואילו כאשר הרב שיווע לציין את המקור המדוייק בשו"ע — את הסימן עם הסעיף — לכל דבר שאסור לעשות בשבת וכו' כאשר הוא ידבר עם הבע"ב הרי בודאי שדבריו ישפיעו עליו...

אלא עליו לדעת שאין לעשות שום חשבונות, ובאם רוצה ש"מדת הדין" דלמעלה לא תעשה חשבונות עמו בעניניו, הנה גם עליו להתנהג בלי חשבונות, ומאחר שזכה שהרבי "האט

7. במכתב הרה"ח יהודה ליב שי' גרונר מובא הלשון בנוסח אחר: "אז מ'הייסט טאן א זאך זאל מען ניט ווארטן דריי טעג ביז הרב חדקוב — הממונה לסדר את היחידות — וועט מסכים זיין אריינצולאזן און ערשט דאמאלט פרעגן פארוואס, נאר אז מ' הייסט טאן דארף מען טאן אן קיין פארוואס".

TEL. PRESIDENT 4. 0507
1814
4. 4600

מרכז לעניני חנוך

MERKOS L'INYONEI CHINUCH INC.

CENTRAL OFFICE
770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, א' רחמנא, ה'תשמ"א
ברוקלין

הרה"ק זמרה"ח ח"ת ח"א נו"נ וכו'
מה"ר חיים שאול ע"ה

שלום וברכה:

בתקנה על יודעתו אשר בתו חרה רחל חו"ל התקדמה בקיסורי
חנאים עם ב"ג החנוך מו"ה משה אבי ש"ה הלטרין,
הנני להביע ברכתי ברכת מזל טוב טוב טוב ליהודי הקיסור
בשעה טובה ופועלת ויבנו בית בישראל על יסודי החזרה והסגולה
לפי עממארו בחורח המסידור, והודיעתו ירגו בהם רב נחם זענב
בכל הפרטים.

ב"ה... העלמה בעניניו הו' כתיבה
ועלמה בהשקפה על הלוגיקה, ש"ה
בנוסף לניאורטיקון

דוגמא ממכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א מהתקופה היא ל"שמחות" אצל אנ"ש.
מכתב המופנה אל הרה"ח ר' חיים שאול ברוק ע"ה בו מברכו
בברכת מז"ט לרגל בוא בתו בקיסורי-תנאים.

אים באלויכטן" הרי כאשר רואה יהודי מחלל שבת ומביא אסון על עצמו ועל כל הסביבה,
עליו לדאוג לזה, וכמו שבגשמיות למשל כאשר ישנה שריפה והכבאים ישנים הרי בודאי
שירוץ לכבות את השריפה ולא יטען שצריכים לחכות עד אשר יבואו אנשי ה"מכבי-אש" עם
כובעיהם האדומים ודוקא הם יכבו...

□ בין השיחות דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א אל מר צ.ה. (שהיום היא צ"ט הראשון של אביו
ר' ב.מ. הלוי הורוויץ) שענין המצבה איננו להזכיר שאדם זה הי' חי בעבר, אלא להזכיר
שהאדם נמצא עדיין בעוה"ז (שהרי מובא בספרים שחלק מנפש האדם נמצא בקבר) ולכן
צריכים להתנהג כדבעי בהתאם לרצונו.

□ בסיום ההתוועדות אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שענינו של י"ט כסלו הוא "דידן נצח"
ומנצחון זה באים לנצחון של חנוכה שמנצחים במלחמה ועי"ז יולייכנו הרבי לאור הגדול
בגאולה השלימה. אחרי ההתוועדות התקיימה "חזרה" של אנ"ש והת' בראשות הרב מרדכי
מענטליק והת' יואל ש"י כהן עד תפלת מנחה.

כשנכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א בשעה 3:45 לתפלת מנחה, הביט לעבר התמימים
שהשתתפו ב"חזרה" ואמר (בחינד) "דאס זיינען אלע הונגערקע..."

במוצאי שבת, כשהלך כ"ק אדמו"ר שליט"א לביתו בשעה 12:05, פגש בפתח "770" את

התמימים אלי' גרוס ויוסף רייצעס שיחיו ופנה אליהם: "איר גייט יעצט לערנען?! וענו בשלילה, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: אתם כנראה באים מביתו של מר ש.מ. וענו שאכן הם באים עכשיו מביתו. ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: הוא עדיין לא מרגיש בטוב? והוסיף: בודאי זו הסיבה שלא נכח היום בהתוועדות, והפטיר: "שבוע טוב", והלך לביתו.

בימים אלו יצא לאור קונטרס לחנוכה הכולל מאמר ד"ה "ברוך שעשה ניסים" לאדמו"ר ה"צמח-צדק"; שיחת ליל ש"ק וישב (בסעודה) כ"ו כסלו, שבת חנוכה תש"ו ו"ליקוט מנהגי חנוכה אשר בבית הרב". וכהקדמה למאמר זה בא קטע משיחת י"ט כסלו תרצ"ג אודות מאמר זה.

בהקדמתו לקונטרס מתאר כ"ק אדמו"ר שליט"א בארוכה את המאמר הנ"ל ובין היתר כותב:

"מנהגי בית הרב של ימי חנוכה — אלו המנהגים אשר יש בהם משום חידוש — לקטתי מרשימותי את מה שראיתי את כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ נוהג כן, או ששמעתי ממנו".
 "כ"ק אדמו"ר שליט"א מוסיף אשר "כמו בשאר הוצאות "אוצר החסידים" — ציינתי בשולי הגליון... ציונים לספרי הפוסקים — בליקוט מנהגי בית הרב".
 את ההקדמה חותם כ"ק אדמו"ר שליט"א בהעתקת קטע משיחת נר ה' דחנוכה תש"ג אודות ההוראה בעבודת ה' דכאו"א מנצחון המלחמה דחנוכה.

בצירוף לקונטרס שלח כ"ק אדמו"ר שליט"א מכתב כללי-פרטי לכללות אנ"ש והת' שיחיו בכל רחבי תבל ובו מעורר להאיר את הסביבה באור תורה ומאור שבתורה, ומוסיף ש"כ"ק מו"ח אדמו"ר... הורה לנו גם בזה את הדרך... כי במשך ימי חיים חיותו בעלמא דין, הי' הולך ומדליק את הנרות דבני ובנות ישראל, נר הוי' נשמת אדם, הי' מוסיף והולך בהדלקתו זו מזמן לזמן ומשנה לשנה, הדלקתו זו היתה על פתח ביתו (אבל) מבחוץ, כדי שהנרות יאירו את השוק, מקום חשך ואפילה כי שקעה החמה".
 אחרי תפלת מנחה בחדרו הק' של כ"ק אדמו"ר הכ"מ הדליקו נר חנוכה, במעמד כ"ק אדמו"ר שליט"א.

הת' אלי' שיי' גרוס סיפר שמר ק. אמר לו שהוא הי' נוכח בהתוועדות דכ"ק אדמו"ר שליט"א בש"ק, ולמרות שכמעט לא הבין כלום מדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א באידיש, זה השפיע עליו מאוד, והוא מרגיש צורך דחוף לבוא מחר ל"770" להניח תפילין...
 הת' הנ"ל סיפר עוד, שאצל מר הורוויץ נתגלה אבן בכליות והרופאים טענו שיש צורך לנתח, ונכנס לשאול בעצת כ"ק אדמו"ר שליט"א, ובירכו כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהי' בריא ולא יצטרך לניתוח (את סוף הסיפור ראה לקמן בכ"ז טבת תשי"א).

במשך ימי חנוכה התפלל כ"ק אדמו"ר שליט"א שחרית לפני התיבה — מלבד "הלל".

יום ב', כ"ה כסלו,
 נר א' דחנוכה ה'תש"א

